

Luokanopettajaopiskelijoiden joukkueurheilutaustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin

Kasvatustiede, Opettajankoulutuslaitos
Kandidaatintutkielma

Laatijat:
Aku Haikonen
Rasmus Laaksonen

Huhtikuu 2024
Turku

Kandidaatintutkielma

Oppiaine: Kasvatustiede / Opettajankoulutuslaitos

Tekijät: Aku Haikonen & Rasmus Laaksonen

Otsikko: Luokanopettajaopiskelijoiden joukkueurheilutaustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin

Ohjaaja: Yliopistonlehtori Iina Männikkö

Sivumäärä: 19 s., 4 liites.

Päivämäärä: 12.4.2024

Tutkielma käsittelee luokanopettajaopiskelijoiden mahdollisen joukkueurheilutaustan yhteyttä sosiaalisiin suhteisiin. Aineisto kerättiin luokanopettajaopiskelijoilta Webropol-kyselylomakkeella, josta data siirrettiin SPSS-tilastointiohjelmaan analysoitavaksi. Opiskelijat jaettiin kahteen ryhmään sen perusteella, onko vastaajalla joukkueurheilutaustaa vai ei. Ryhmien vastauksia ristiintaulukoitiin, jonka lisäksi tilastollista merkitsevyyttä mitattiin T-testillä.

Tutkielma on pääosin määrällinen, mutta tarkastelun alaisena on myös tutkittavien vastaukset yhteen kyselylomakkeen avoimeen kysymykseen, jolloin tutkielmassa on mukana myös laadullinen tutkimusote. Tutkimusongelmina oli selvittää joukkueurheilutaustan yhteyttä sosiaalisiin suhteisiin, opiskelijan muun taustan yhteyttä sosiaalisiin suhteisiin ja joukkueurheilutaustan yhteyttä ystävyyssuhteiden määrään ja laatuun.

Tuloksista voidaan päätellä luokanopettajaopiskelijoiden arvioivan yleisellä tasolla omia sosiaalisia taitojaan hyviksi sekä ystävyyssuhteitaan laadukkaiksi. Opiskelijat, joilla oli joukkueurheilutaustaa, kokivat ystävyyssuhteidensa määrään suuremmaksi kuin sellaiset opiskelijat, joilla ei ole joukkueurheilutaustaa. Tulokset eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkittäviä.

Tuloksissa on hyvä ottaa huomioon myös vastausten subjektiivisuus eli se, miten jokainen vastaaja määrittelee sosiaaliset suhteensa. Koska tämän tutkimuksen valossa luokanopettajaopiskelijat määrittelivät olevansa sosiaalisesti taitavia, olisi mielenkiintoista tutkia myös jotakin muuta ihmisryhmää samalla menetelmällä. Tällöin voisi pohtia sosiaalisten taitojen ja luokanopettajaopiskelijuuden syy-yhteyttä paremmin.

Avainsanat: Sosiaaliset suhteet, hyvinvointi, sosiaalinen pääoma, sosiaaliset taidot, joukkueurheilu

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
1.1	Sosiaaliset suhteet.....	5
1.2	Hyvinvointi.....	5
1.3	Joukkueurheilu.....	6
2	Tutkimusongelmat	7
3	Menetelmä	8
3.1	Osallistujat.....	8
3.2	Tutkimuksen toteutus	8
3.3	Aineiston analyysi ja käsittely.....	9
3.4	Tutkimusetiikka	9
4	Tulokset	10
4.1	Onko joukkueurheilutaustalla yhteyttä luokanopettajaopiskelijoiden kykyyn muodostaa sosiaalisia suhteita?	10
4.2	Mikä on joukkueurheilijan muun taustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin?	12
4.2.1	Tutkittavien iän yhteys sosiaalisiin suhteisiin	12
4.2.2	Tutkittavien lajitaustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin	13
4.3	Onko joukkueurheilutaustalla yhteyttä luokanopettajaopiskelijoiden ystävyys-suhteiden määrään ja laatuun?.....	14
5	Pohdinta	17
5.1	Yhteenveto.....	17
5.2	Hyödyntämismahdollisuudet	18
5.2.1	Tutkimuksen hyödyntäminen.....	18
5.2.2	Jatkotutkimusmahdollisuudet	19
	Lähteet	21
	Liitteet	23
	Liite 1. Kyselylomake	23

1 Johdanto

Sosiaalisten suhteiden luominen on ihmisen mielenterveydelle tärkeää (Maailman terveysjärjestö WHO, 2022). Ihmisen luonteeseen on ihmislajin alusta alkaen kuulunut tarve laumassa elämiseen. Ihminen hakee eri elämäntilanteissa turvaa ja vertaistukea muista ihmisistä, jolloin sosiaalisten suhteiden luominen nousee avainasemaan. Ihminen harjoittelee sosiaalisten suhteiden luomista koko elämänsä ajan. Ensimmäiset suhteet ihminen luo jo varhain, kun äidin ja lapsen välille alkaa syntyä kiintymys jo raskausaikana (Mäkinen, 2021). Näiden suhteiden luominen jatkuu koko ihmiselämän ajan, mutta luonnollisesti ihmiset kohtaavat suhteiden luomista eri lailla tai eri verran. Sosiaaliset suhteet täyttävät myös ihmisen psykologisia perustarpeita, jotka edesauttavat hyvinvointia (Maslow, 1943, 381).

Liikunta ja sen positiiviset terveysvaikutukset ovat ihmisen elämäntilanteesta riippumatta laajalti tutkittuja. Liikunta jo itsessään tuo positiivisia vaikutuksia elämään, kuten myötävaikutukset terveydelle, yleiselle hyvinvoinnille ja jopa kansantaloudelle (Saaranen-Kauppinen ym., 2011, 18). Tutkimuksen aiheen koimme hyvin tärkeäksi sen mahdollisten laajojen terveysvaikutusten vuoksi.

Liikunnalla on lähes aina myös sosiaalinen aspekti. Liikuntaa voi tuki harrastaa yksinkin, mutta todella yleisiä liikuntamuotoja ovat myös jonkinlaisissa ryhmässä tai joukkueessa tapahtuva liikunta. Liikuntaan liittyvät näin ollen vahvasti myös sosiaaliset kokemukset, sosiaalinen yhdessäolo tai esimerkiksi liikuntatilanteen jälkeen tapahtuva sosiaalinen kanssakäyminen. Nämä voivat olla yksilölle itse urheilusuoritusta tärkeämpi asia. (Ojanen, 2000, 144.)

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää luokanopettajaopiskelijoiden mahdollisen joukkueurheilutaustan vaikutusta sosiaalisten suhteiden luomisen helppouteen esimerkiksi opinnoissa. Tutkimme myös joukkueurheilutaustan mahdollista yhteyttä sosiaalisiin taitoihin ja suhteiden ylläpitoon. Tutkimuksen avulla halusimme siis kartoittaa joukkueurheilutaustan mahdollisia yhteyksiä luokanopettajaopiskelijoiden sosiaalisiin suhteisiin ja niiden luomiseen tai ylläpitoon. Tutkielma on pääosin määrällinen, mutta tutkielmassa on mukana myös laadullinen tutkimusote avoimen kysymyksen vastausten analyysissä. Päädyimme tähän tutkimusaiheeseen, koska meillä molemmilla on vankka joukkueurheilutausta, ja olemme kiinnostuneita aiheesta.

Aihe on ajaton, mutta myös nykyään korostetun ajankohtainen, sillä hyvinvointi ja siihen huomion kiinnittyminen on nostanut päätään viime vuosina. Sosiaaliset suhteet vaikuttavat hyvinvointiin positiivisesti (Puustinen, 2020), minkä takia koimme tärkeäksi tutkia aihetta, jolla pystytään mahdollisesti saamaan tietoa sosiaalisten suhteiden luomisesta ja ylläpitämisestä.

Tutkielmamme etenee niin, että seuraavissa alaluvuissa esittelemme tutkielmamme kannalta keskeisiä käsitteitä. Sen jälkeen luvussa 2 kerromme tutkimusongelmamme, ja luvussa 3 esittelemme

käyttämämme aineiston keruun ja menetelmän. Luvussa 4 kirjoitamme analyysimme ja luvussa 5 kirjoitamme pohdintaa sekä kerromme tutkimuksen jatkamismahdollisuuksista.

1.1 Sosiaaliset suhteet

Sosiaaliset suhteet ovat vuorovaikutusten muotoja ihmisten välillä. Sosiaaliset suhteet perustuvat erilaisiin yhteyksiin ja siteisiin. Siteillä tarkoitetaan esimerkiksi perhe- ja ystävyys-suhteita tai laajempia yhteisöjä. Sosiaaliset suhteet voivat käsittää esimerkiksi informaation jakamista, emotionaalista tukea tai yhteistyötä. Sosiaalisilla suhteilla on suuri vaikutus yksilön identiteetin rakentumiseen ja hyvinvointiin. Sosiaaliset suhteet voivat muuttua vuorovaikutuksen, mutta myös esimerkiksi yksilön elämänvaiheiden myötä. (Baumeister & Leary, 1995, 497–500.) Sosiaaliset suhteet täyttävät ihmisen yhteenkuuluvuuden perustarvetta (Maslow, 1943, 381).

Sosiaalista pääomaa voidaan ajatella kokonaisuutena ja yksilön sosiaalisten suhteiden ja taitojen potentiaalina. Sosiaalista pääomaa kerrytetään esimerkiksi vuorovaikutuksessa, ja se voi tarkoittaa eri yhteisöissä erilaisia asioita. Sosiaalinen pääoma määrittää yksilön roolia jossakin tietyssä yhteisössä, esimerkiksi joukkueurheilun kontekstissa joukkueen kapteeni voi nauttia suurempaa suosiota joukkueen keskuudessa, koska hän on kerryttänyt paljon sosiaalista pääomaa. (Bourdieu, 1986, 286–288.)

Sosiaaliset taidot perustuvat yksilön kykyyn toimia muiden ihmisten kanssa erilaisissa tilanteissa. Sosiaalisesti taitava henkilö kykenee työskentelemään kenen kanssa tahansa osoittaen empatiaa ja ymmärrystä muita ihmisiä kohtaan. Sosiaaliset taidot ovatkin vahvasti kytköksissä tunneälykkyyteen. (Mayer ym., 1999, 267–298.) Hyvät sosiaaliset taidot ja tunneälykkyyden omaava henkilö kykenee laadukkaampiin sosiaalisiin vuorovaikutuksiin ja on kielellisesti taitava (Lopes ym., 2003, 644–646).

1.2 Hyvinvointi

Hyvinvoinnin määritelmä on erittäin laaja, mutta aiheesta puhuttaessa sitä käytetään sateenvarjoterminä kaikelle sille, miten yksilö ajattelee ja tuntee itsestään (Dolan ym., 2008, 95). Hyvinvoinnin voidaan ajatella käsittävän yksilön tai yhteiskunnan kokonaisvaltaisen terveyden, kuten myönteisen tunteen psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta osa-alueesta.

Hyvinvointi muodostuu ihmisen suhteista ja asemasta hänen ympäristössään, esimerkiksi hyväksytyksi tulemisesta sellaisena kuin yksilö on. Sosiaalista hyvinvointia voivat heikentää paitsi sairaudet, mutta myös monet niiden hoitamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi tehtävät toimet. Yksilön voidessa hyvin myös yhteiskunta tai pienempi ryhmä voi kukoistaa. (Fadjukoff ym., 2022, 327–328.)

1.3 Joukkueurheilu

Joukkueurheilulla pääsääntöisesti tarkoitetaan kahden tai useamman ryhmän välistä kilpailua. Joukkueurheilulle ominaista on ryhmässä toimiminen. Ryhmän jäsenet harjoittelevat, kilpailevat ja useimmiten myös viettävät aikaa yhdessä paljon. Joukkueurheiluun liittyy vahvasti joukkueen yhteistyö ja yhteisen tavoitteen tavoittelu. Tämän lisäksi joukkueurheilu tarjoaa sosiaalista vuorovaikutusta, ryhmähenkeä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, mikä voi olla merkittävä osa osallistujien kokemusta ja motivaatiota. (Carron ym., 2012, 420–424.)

Kuten monet muutkin käsitteistä, myös joukkueurheilu on tietyiltä osin tulkinnanvarainen. Usein esimerkiksi jalkapallo on kaikkien mielestä urheilua, kun taas kilpatanssia eivät kaikki miellä urheiluksi. Joukkueurheilu tarkoittaa eri ihmisille eri asioita. Osalle urheilu on kilpailua ja jopa ammatti, kun taas toisille kyse on vain harrastamisesta ja hauskanpidosta. (Laker, 2001, 8–9.) Urheilun harrastaminen onkin Suomessa lasten ja nuorten suosituin organisoitu harrastus (Itkonen, 2021, luku 3 Liikkumisen sosiologia muutoksen jäljillä).

2 Tutkimusongelmat

Tutkimusongelmina oli selvittää joukkueurheilutaustan yhteyttä sosiaalisiin suhteisiin, opiskelijan muun taustan yhteyttä sosiaalisiin suhteisiin ja joukkueurheilutaustan yhteyttä ystävyys-suhteiden määrään ja laatuun.

Tutkimusongelmamme ovat:

1. Onko joukkueurheilutaustalla yhteys luokanopettajaopiskelijoiden kykyyn muodostaa sosiaalisia suhteita?
2. Mikä on joukkueurheilijan muun taustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin?
3. Onko joukkueurheilutaustalla yhteyttä luokanopettajaopiskelijan ystävyys-suhteiden määrään ja laatuun?

Hypoteesina tutkimuksessamme on, että joukkueurheilutaustalla on yhteys luokanopettajaopiskelijoiden sosiaalisiin suhteisiin. Joukkueessa toimiessaan yksilö kerryttää sosiaalista pääomaa, joka vahvistaa etenkin ryhmien sisäisiä suhteita. Joukkueurheilua harrastaneet opiskelijat saattavat kuitenkin olla varautuneempia uusien sosiaalisten suhteiden kanssa, sillä joukkueessa toimimisella on havaittu olevan yhteys ulkopuolisten syrjintään, segregatioon ja jopa rasismiin. (Richards ym., 2013.)

Ensimmäisellä tutkimuskysymyksellä pyrimme selvittämään, onko opiskelijan joukkueurheilutaustalla yhteyttä sosiaalisten suhteiden luomiseen. Tämän kysymyksen myötä saamme selvitettyä mahdollisia korrelaatioita muuttujien välillä, joka auttaa ymmärtämään taustoja sosiaalisten suhteiden muodostamisen takana. Toisella tutkimuskysymyksellä pyrimme selvittämään joukkueurheilun muiden taustatekijöiden, kuten iän ja urheilulajin, mahdollista merkitystä sosiaalisiin suhteisiin ja niiden luomiseen. Kolmas tutkimuskysymys auttaa hahmottamaan ystävyys-suhteiden kokonaisuuksia luokanopettajaopiskelijoiden keskuudessa joukkueurheilutaustan myötä. Sama tutkimuskysymys auttaa meitä esimerkiksi selvittämään luokanopettajaopiskelijoiden ystävyys-suhteiden määrää, sekä niiden laatua. Näiden avulla saamme tietoa siitä, onko joukkueurheilutaustalla näihin muuttujiin yhteyttä merkittävästi.

3 Menetelmä

3.1 Osallistujat

Määrällisen tutkimuksemme otannaksi valikoitui Turun yliopiston luokanopettajaopiskelijat eli Turussa ja Raumalla luokanopettajantutkintoa suorittavat opiskelijat. Tutkimuksen kyselylomake lähetettiin kaikille opiskelijoille, jotka ovat sähköpostilistalla. Vastauksia kyselyyn saimme 74 kappaletta. Tutkimukseen saivat osallistua nimenomaan kaikki opiskelijat esimerkiksi urheilutaustasta, iästä tai yliopiston vuosikurssista riippumatta. Laaja otanta takaa tutkimukselle hyvän reliabiliteetin, jonka takia halusimme lähettää kyselymme mahdollisimman monelle opiskelijalle rajaamatta ketään pois.

Kyselymme vastasi lopulta 74 luokanopettajaopiskelijaa Turun yliopiston Turun ja Rauman kampuksilta. Vastanneista 74 % omasi joukkueurheilutaustaa, kun taas 26 %:lla ei joukkueurheilutaustaa ollut. Kyselyyn vastanneista melkein puolet (46 %) olivat iältään 21–23-vuotiaita. Vain 8 % kyselyyn vastanneista olivat 20-vuotiaita tai nuorempia, ja vain 4 % vastanneista olivat 30-vuotiaita tai vanhempia. Joukkueurheilutaustaa omaavista opiskelijoista 53 % ilmoitti harrastaneensa joukkueurheilua 12 vuotta tai enemmän. Vain 5 % vastanneista oli harrastanut lajiaan kolme vuotta tai vähemmän. Joukkueurheilua harrastaneista opiskelijoista 24 % ilmoittivat olevansa edelleen aktiivisia urheilijoita.

3.2 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksemme toteutettiin kyselytutkimuksena Webropol-lomaketta käyttäen. Lomakkeemme kysymykset valikoituvat oman harkintamme perusteella. Kyselylomakkeen käyttäminen oli myös perusteltua, koska tutkimme vastaajien omia näkemyksiä ja mielipiteitä heidän sosiaalisista suhteistaan (Tähtinen ym., 2020, 27). Harkintamme perusteena toimi eri sosiaalisia taitoja ja ystävyyssuhteita määrittäviä tekijöitä (ks. Mayer ym., 1999, 267–298), jotka koimme tärkeiksi tutkimuksemme kannalta. Väittämät jaottelimme taustatietojen lisäksi kahteen ryhmään: sosiaaliset taidot ja ystävyyssuhteet. Taustatiedoiksi emme tarvinneet opiskelijoilta mitään tunnistettavia tietoja, vaan vain pelkästään iän ja joukkueurheilutaustaan liittyviä seikkoja. Vastaajat saivat myös vapaasti kertoa avoimella kysymyksellä urheilutaustastaan. Kyselylomakkeemme esitesti kolme opiskelijaa. Kyselylomakkeen vastausvaihtoehdot noudattivat avoimen kysymyksen lisäksi pääsääntöisesti Likert-asteikkoa 1–5 (1= ei kuvaa lainkaan, 2= kuvaa vähän, 3= kuvaa kohtalaisesti, 4= kuvaa paljon ja 5= kuvaa täysin) (ks. Liite 1). Tutkimuksemme aihe valikoitui syksyllä 2023. Kyselylomakkeen loimme loppuvuodesta 2023, ja se lähetettiin sähköpostitse helmikuussa 2024. Kysely oli auki noin kaksi viikkoa. Kyselyn sulkemisen jälkeen vastaukset siirrettiin SPSS-ohjelmaan.

3.3 Aineiston analyysi ja käsittely

Aineisto siirrettiin keräämiseen jälkeen käsiteltäväksi ja analysoitavaksi IBM SPSS -tilasto-ohjelmaan. Koko kyselylomakkeemme koostui yhtä avointa kysymystä lukuun ottamatta pelkästään asteikkopohjaisista monivalintakysymyksistä, joten aineistoa oli mahdollista käsitellä määrällisesti. Lomakkeemme väittämistä viisi ensimmäistä käsitelivät vastaajan taustaa. Lopuista yhdeksästä väittämästä muodostettiin yksi sosiaalisia suhteita kuvaava summamuuttuja.

Summamuuttujan reliabiliteettia voidaan arvioida esimerkiksi uusinta- tai rinnakkaismittauksia hyödyntämällä. Kasvatustieteen alalla käytössä oleva reliabeliusmittaus liittyy useimmiten mittarin, sekä sen osioiden samankaltaisuuteen. Tätä voidaan mitata useilla eri testeillä, joista tärkein lienee Cronbachin alfa -kerroin (α). Summamuuttujamme luotettavuutta eli reliabiliteettia arvioitiin laskemalla sille juuri Cronbachin alfan mukainen arvo. (ks. Tähtinen ym., 2020, 86–87.) Summamuuttujamme oli luotettava ($\alpha = 0,726$).

Summamuuttujalle tehtiin T-testi, jonka avulla pystyimme arvioimaan aineistomme tilastollista merkitsevyyttä. T-testin lisäksi olemme käyttäneet ANOVA:a saadaksemme selville tiettyjen väittämien tilastollisen merkitsevyyden. Näiden lisäksi vastaajia on vertailtu kahdessa eri ryhmässä: joukkueurheilutaustan omaavat opiskelijat, sekä opiskelijat, joilla ei ole joukkueurheilutaustaa. Vertailua on tehty ristiintaulukoimalla opiskelijoiden vastauksia, sekä avaamalla tuloksia sanallisesti. Avoimen kysymyksen kohdalle on luotu kuvio kuvaamaan lajien harrastajien määrän jakautumista. Avoimen kysymyksen vastauksia on myös hyödynnetty pohdintaosiossa.

3.4 Tutkimusetiikka

Noudatimme tutkimuksessamme hyvän tieteellisen käytännön peruseriaatteita eurooppalaisen tutkimuseettisen ohjeistuksen mukaisesti. Tähän sisältyvät luotettavuus, rehellisyys, arvostus ja vastuunkanto (Tutkimuseettinen neuvottelukunta TENK, 2023). Tutkimuksemme kyselylomakkeeseen ei kerätty vastaajien henkilötietoja, joten vastaajien yksityisyys ja anonymiteetti säilytettiin. Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista, ja kyselyyn vastaamisen pystyi lopettamaan milloin vain. Tutkimusaineisto säilytetään turvallisesti noudattamalla voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä (ks. TENK, 2023).

4 Tulokset

Tässä luvussa esitämme tuloksemme tutkimusongelmiimme perustuvassa järjestyksessä. Kyselymme vastausvaihtoehdot ovat pääosin Likert-asteikon (1–5) mukaiset. Seuraavissa tutkimustuloksia käsittelevässä osiossa vastausvaihtoehdot on lyhennetty seuraavasti: 1= ei kuvaa lainkaan, 2= kuvaa vähän, 3= kuvaa kohtalaisesti, 4= kuvaa paljon ja 5= kuvaa täysin. Taulukoissa esiintyvä keskiarvo on laskettu yhdeksästä eri väittämästä koostuvasta *sosiaaliset suhteet* -summamuuttujan arvoista.

Taulukko 1. Summamuuttujan Sosiaaliset suhteet merkitsevyys.

	p-arvo	t	df	alfa
Sosiaaliset suhteet	0,221	-,120	72	0,726

Taulukko 1 sisältää sosiaaliset suhteet -summamuuttujalla tehdyn T-testin tulokset sekä luotettavuutta mittaavan Cronbachin alfan. Tuloksista ilmenee sosiaaliset suhteet -summamuuttujan tilastollista merkitsevyyttä kuvaavan p-arvo. Sosiaaliset suhteet -summamuuttujan kohdalla ei ole havaittavissa tilastollista merkitsevyyttä ($p = 0,221$). Sosiaaliset suhteet -summamuuttuja on kuitenkin luotettava Cronbachin alfan ollessa yli vaaditun rajan 0,7 ($\alpha = 0,726$). Taulukkoon 2 on merkitty kahden eri ryhmän (joukkueurheilutaustan omaavat ja vastaajat ilman sitä) välisiä tuloksia keskiarvon, keskihajonnan sekä keskivirheen muodossa. Vastoin hypoteesiamme sellaisilla vastaajilla, joilla ei ole joukkueurheilutaustaa, vastausten keskiarvo oli suurempi kuin joukkueurheilutaustan omaavilla vastaajilla. Molemmat ryhmät kuitenkin arvioivat sosiaaliset suhteensa hyviksi eron ollessa hyvin pieni. Ilman joukkueurheilutaustaa olevien vastaajien vastauksissa oli suurempi hajonta kuin joukkueurheilutaustan omaavilla vastaajilla.

Taulukko 2. Ryhmien välinen vertailu.

Joukkueurheilutausta	N	Keskiarvo	Keskihajonta	Keskivirhe
Kyllä	55	36,02	4,23	0,57
Ei	19	36,16	4,81	1,10

4.1 Onko joukkueurheilutaustalla yhteyttä luokanopettajaopiskelijoiden kykyyn muodostaa sosiaalisia suhteita?

Ensimmäistä tutkimuskysymystä arvioidaan tutkimalla eri sosiaalisten taitojen muuttujia vertaamalla niitä ensimmäiseksi niihin vastaajiin, joilla oli joukkueurheilutaustaa ja toiseksi niihin, joilla ei kyseistä taustaa ollut. Sosiaalisten taitojen laatua selvittänyt väittämä 6 antoi hieman suuntaa tulevalle, sillä kummankaan ryhmän vastaajat eivät vastanneet kertaakaan vaihtoehtoa 1 tai 2 väittämään ”Sosiaaliset taitoni ovat hyvät”. Kyseiseen väittämään kummankin ryhmän osalta

vaihtoehtoa 3 valittiin vain 5 %:n verran. Voidaan siis todeta ainakin tämän kyselyn pohjalta, että taustasta riippumatta luokanopettajaopiskelijat arvioivat sosiaaliset taitonsa hyviksi. Ei-vastanneista 53 % oli vastannut, että väite kuvaa täysin heitä, kun taas kyllä-vastanneista vain 44 % vastasi samoin. Ensimmäisen sosiaalisia suhteita käsittelevän väitteen kohdalla vastaukset olivat siis kummankin ryhmän osalta hyvin samankaltaisia, mutta hieman hypoteesimme vastaisia, sillä joukkueurheilutaustaa omaamattomat arvioivat sosiaaliset taitonsa paremmiksi kuin ne, joilla joukkueurheilutaustaa on.

Seuraavan väitteen “Minun on helppo tutustua uusiin ihmisiin” kohdalla vastaukset olivat pääpiirteittäin samaa kaavaa noudattavat. Kukaan vastanneista ei vastannut vaihtoehtoa 1 ja vain 5 % tai alle vastasi molemmista ryhmistä vaihtoehdon 2. Kuten ensimmäisenkin väitteen kohdalla, myös tämän väitteen kohdalla ei-vastanneiden ryhmä arvioi enimmäkseen (48 %) vaihtoehdon 5 kuvaavan heitä parhaiten, kun taas kyllä-vastanneet vastasivat eniten (44 %) vaihtoehdon 4. Seuraava väittämä “Minun on helppo luoda ystävyysuhteita” noudattaa myös samanlaista trendiä. Vastaajista kukaan ei kokenut vaihtoehdon 1 kuvaavan häntä, ja vain muutamat vastaajat kokivat vaihtoehdon 2 omakseen. Jälleen vastausten painotus oli siis vaihtoehtojen 4 ja 5 päässä. Molempien ryhmien eniten kannatusta saanut vastausvaihtoehto oli vaihtoehto 4, johon joukkueurheilutaustaa omaavista opiskelijoista vastasi 52 % ja joukkueurheilutaustaa omaamattomista opiskelijoista 32 %. Kyseisen väitteen kohdalla hajonta oli ei-vastanneiden kesken suurempi, sillä heidän vastauksensa jakautuivat suhteellisen tasaisesti neljän vastatun vaihtoehdon kesken, kun taas kyllä-vastanneista yli puolet vastasivat vaihtoehdon 4.

Viimeiseksi ensimmäistä tutkimuskysymystä selvittäessä vertasimme kyllä- ja ei-vastanneiden ryhmiä väitteeseen ystävyysuhteiden luomisesta opiskeluiden aikana. Väittämään “Olen luonut opiskeluiden aikana uusia ystävyysuhteita” vastaukset olivat jälleen ryhmästä riippumatta hyvin samankaltaisia. Enemmistö molemmista ryhmistä oli vastannut vaihtoehdon 5 (kyllä-vastanneista 47 % ja ei-vastanneista 53 %). Vastaukset kyseiseen väittämään noudattavat oikeastaan melko samankaltaista kasvua molempien ryhmien osalta niin, että vaihtoehtoa 1 ei valinnut yksikään vastaajista kummastakaan ryhmästä.

Taulukko 3. Olen luonut ystävyysuhteita opiskelujeni aikana.

Joukkueurheilutausta	Ei kuvaa lainkaan	Kuvaa vähän	Kuvaa kohtalaisesti	Kuvaa paljon	Kuvaa täysin
Kyllä	0	3	9	17	26
Ei	0	1	3	5	10

Ensimmäisen tutkimuskysymyksen vastauksen selvittämisessä huomasimme ainakin tämän kysymyksen kohdalla hypoteesimme olevan jokseenkin väärässä, sillä ryhmien vastaukset eivät

eronneet toisistaan oikeastaan minkään väitteen kohdalla huomattavasti. Jos eroa löytyi, oli se juuri hypoteesiamme vastaan, eli enemmänkin sen kannalla, että opiskelijat, joilla ei joukkueurheilutaustaa ollut, kokivat sosiaaliset taitonsa paremmiksi kuin ne, joilla kyseistä taustaa oli. Kuitenkin kaikki vastaukset painottuivat kysymyksissä vaihtoehtoihin 4 ja 5, jotka jokaisessa väittämässä edustivat niin sanotusti hyviä taitoja ja valmiuksia. Näin voimme todeta aineistomme perusteella, että ensimmäiseen tutkimuskysymykseemme vastaus on, että joukkueurheilutausta ei vaikuta kykyyn muodostaa sosiaalisia suhteita, tai että sen vaikutus on negatiivinen. Joukkueurheilijat arvioivat omat sosiaaliset valmiutensa pääosin hyväksi, mutta ne, joilla ei joukkueurheilutaustaa ollut, arvioivat valmiutensa kuitenkin vielä paremmiksi.

Tulokset myös ennustivat väitteen “Olen luonut opiskeluiden aikana uusia ystävyssuhteita”, sillä useammat vastanneet päätyivät tässäkin väitteessä vaihtoehtoihin 4 ja 5. Kuitenkin jälleen niin, että ryhmä, jolla joukkueurheilutaustaa ei ollut, arvioi niukasti enemmän luoneensa uusia ystävyssuhteita opiskeluiden aikana.

4.2 Mikä on joukkueurheilijan muun taustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin?

4.2.1 Tutkittavien iän yhteys sosiaalisiin suhteisiin

Toisen tutkimusongelman kohdalla tuloksista pyritään selvittämään luokanopettajaopiskelijan muun taustan, eli iän ja lajin, merkitystä sosiaalisten suhteiden muodostamiseen. Kuten aiemmin todettua, kyselyyn vastanneista lähes puolet olivat iältään 21–23-vuotiaita. Yli 30-vuotiaita oli vastaajista 4 % ja 20-vuotiaita tai alle oli 8 % vastaajista. Taulukossa 4 kuvataan ANOVA:lla mitattua ikäryhmien välistä merkitsevyyttä. Testin tuloksesta voidaan tulkita, että tulokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä ($p = 0,067$). P-arvo on kuitenkin todella lähellä tilastollisesti merkitsevää ($p = 0,05$) tulosta.

Taulukko 4. Merkitsevyys ikäryhmien välillä.

	df	F	p-arvo
Ikäryhmien välillä	4	2,30	0,067

Taulukossa 5 on nähtävissä ikäluokkien välisiä tuloksia keskiarvon, keskihajonnan ja keskivirheen muodossa. Ryhmään kuuluvien lukumäärä on nähtävillä arvolla N. Keskiarvot perustuvat summamuuttuja *sosiaaliset suhteet* -vastauksista kerättyyn dataan. Taulukosta käy ilmi selkeä jakautuminen 21–23- sekä 24–26-vuotiaisiin. Nämä ryhmät muodostavat vastaajista 74,3 %. Keskiarvoista voidaan todeta, että kaikki ryhmät kokevat yleisesti ottaen sosiaaliset suhteensa hyväksi tai vähintään kohtalaisiksi. Erityisesti 18–20-vuotiaiden ryhmä koki omat sosiaaliset suhteensa todella hyväksi, lähes erinomaisiksi. Kyseisen ryhmän otoskoko on kuitenkin suhteellisen pieni.

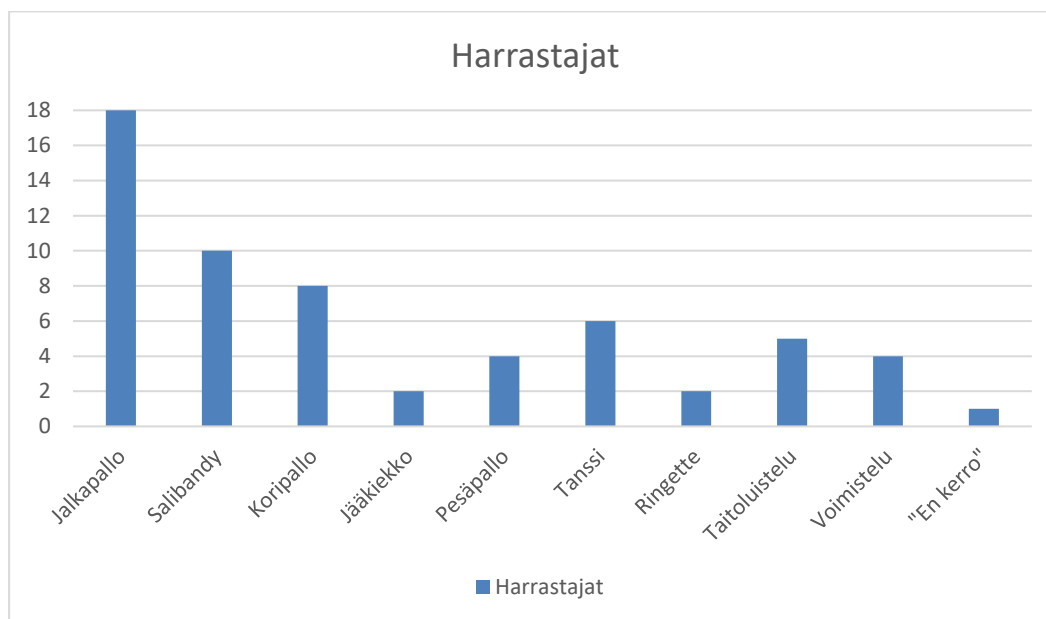
Taulukko 5. Ikäryhmien välinen vertailu.

Ikä vuosina	N	Keskiarvo	Keskihajonta	Keskivirhe
18–20	6	40,67	2,58	1,05
21–23	34	35,98	3,75	0,64
24–26	21	35,57	4,95	1,08
27–29	8	34,13	4,45	1,57
30 tai enemmän	5	36,20	4,87	2,18

4.2.2 Tutkittavien lajitaustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin

län lisäksi tutkittavana oli opiskelijoiden lajitausta. Joukkueurheilulajia omaavia opiskelijoita oli 55, ja urheilulajeja oli edustettuna laajalti. Avoimen kysymyksen vastauksista tuli ilmi opiskelijoita, joilla oli monta harrastusta. Halusimme huomioida jokaisen mahdollisen lajin yhtä arvokkaana kuin yksittäisen lajin, sillä vastaajia ei pyydetty tarkentamaan heidän ensisijaista lajiaan. Tästä syystä lajien harrastajien lukumäärä (n = 60) on suurempi kuin avoimeen kysymykseen vastanneiden joukkueurheilutaustan omaavien opiskelijoiden määrä (n = 55). Halusimme tarkastella jalkapalloilijoita tarkemmin, sillä he muodostivat suurimman yksittäisen ryhmän (n = 18). Jalkapallon jälkeen edustetuimpina lajeina luokanopettajien keskuudessa olivat salibandy (n = 10) ja koripallo (n = 8). Kuviossa 1 on nähtävillä kaikki avoimessa kysymyksessä esiin nousseet lajit sekä yhden opiskelijan vastaus ”en kerro”. Kyseinen vastaaja oli kuitenkin merkinnyt itsensä joukkueurheilutaustaiseksi, joten hänen vastauksensa on huomioitu kuviossa. Luokanopettajaopiskelijoiden vastauksissa ilmeni lajeja laajasti, mutta erityisesti palloilulajit (jalkapallo, salibandy, koripallo, jääkiekko, pesäpallo ja ringette) olivat suosittuja.

Kuvio 1. Harrastajien lukumäärä lajia kohden.

Taulukossa 6 on nähtävillä jalkapallon harrastajista muodostetun ryhmän tuloksia. Ryhmän vastauksista *sosiaaliset suhteet* -summamuuttujan väittämiin on muodostettu keskiarvo ($\bar{x} = 35,50$). Tämä tulos on linjassa muidenkin lajien edustajien sekä ilman joukkueurheilutaustaa olevien opiskelijoiden kanssa. Keskiarvo kertoo myös sen, että jalkapalloilijat arvioivat sosiaaliset suhteensa hyväksi tai vähintäänkin kelvollisiksi. Huomionarvoista on muihin ryhmiin verrattuna suurempi keskihajonta ($s = 5,72$). Tämä kuvaa vastausten suurempaa hajontaa keskiarvon ympärillä. Tulokset eivät ole kuitenkaan tilastollisesti merkitseviä, sillä p-arvo on liian suuri ($p = 0,538$).

Taulukko 6. Jalkapalloilijat.

	N	Keskiarvo	Keskihajonta	Keskivirhe	F	p-arvo
Jalkapalloilijat	18	35,50	5,72	1,35	0,81	0,538

4.3 Onko joukkueurheilutaustalla yhteyttä luokanopettajaopiskelijoiden ystävyysuhteiden määrään ja laatuun?

Kolmannessa tutkimusongelmassa analysoimme joukkueurheilutaustan yhteyttä ystävyysuhteiden määrään ja laatuun. Ystävyysuhteiden laatua tutkittiin vastaajien vastatessa väittämään "Ystävyysuhteeni ovat laadukkaita" sekä niiden määrää väittämällä "Montako ystävyysuuhdetta koet, että sinulla on?". Joukkueurheilutaustasta riippumatta kukaan vastaajista ei vastannut väitteen kohdalla "ei kuvaa lainkaan" tai "kuvaa vähän". Kaikkien kyselyyn vastanneiden luokanopettajaopiskelijoiden ystävyysuhteet voidaan siis luokitella vähintään kohtalaisiksi. Vastanneista lähes kaikki (90,5 %) kokivat väitteen kuvaavan heitä paljon tai täydellisesti. Luokanopettajaopiskelijoista vajaa kolmannes

(27 %) vastasi väitteen kuvaavan heitä täydellisesti. Tilastollista merkitsevyyttä varten teimme t-testin kahden ratkaisevan väitteen vastausten kesken. Tämä on nähtävillä Taulukossa 7. Molempien väitteiden kohdalla p-arvot olivat liian suuret ($p = 0,278$ ja $p = 0,359$), joten tulokset eivät ole tilastollisesti merkitseviä.

Taulukko 7. Ystävyysuhteiden merkitsevyys.

	df	F	p-arvo
Montako ystävyysuhteita koet, että sinulla on?	72	1,20	0,278
Ystävyysuhteeni ovat laadukkaita	72	0,85	0,359

Taulukossa 8 on nähtävillä sekä joukkueurheilutaustaisten että ilman sitä olevien vastaajien vastausten vertailua keskenään keskiarvojen muodossa. Taulukoissa 9 ja 10 on esitetty vastaajien lukumäärät kutakin vaihtoehtoa kohti. Joukkueurheilutaustan omaavista luokanopettajaopiskelijoista 20 koki heillä olevan “15 tai enemmän” ystävyysuhteita. Tämä oli joukkueurheilutaustan omaavista vastaajista reilu kolmannes (36 %). Joukkueurheilutaustan omaavista henkilöistä noin 67 % vastasi väitteisiin “alle 12” tai “15 tai enemmän”. Tästä voidaan tehdä johtopäätös, että joukkueurheilutaustan omaavista luokanopettajaopiskelijoista kaksi kolmasosaa koki heillä olevan vähintään kymmenen ystävyysuhteita. Ainoastaan yksi vastaaja koki hänellä olevan alle 3 ystävyysuhteita. Luokanopettajaopiskelijoista, joilla ei ole joukkueurheilutaustaa, yli puolet (52,6 %) vastasi heillä olevan “alle 6” tai “alle 9” ystävyysuhteita. Opiskelijat, joilla ei ollut joukkueurheilutaustaa, vastasivat tasaisesti väittämiin. Ainoastaan “alle 3” -väite jäi ilman vastaajia.

Taulukko 8. Ystävyysuhteiden vertailu.

	Joukkueurheilutausta	N	Keskiarvo	Keskihajonta	Keskivirhe
Montako ystävyysuhteita koet, että sinulla on?	Kyllä	55	3,87	1,11	0,15
	Ei	19	3,42	1,22	0,28
Ystävyysuhteeni ovat laadukkaita	Kyllä	55	4,13	0,58	0,08
	Ei	19	4,32	0,58	0,13

Taulukko 9. Ystävyysuhteiden määrä.

Joukkueurheilutausta	Alle 3	Alle 6	Alle 9	Alle 12	15 tai enemmän
Kyllä	1	7	10	17	20
Ei	0	6	4	4	5

Taulukko 10. Koen ystävyysuhteeni laadukkaiksi.

Joukkueurheilutausta	ei kuvaa ollenkaan	kuvaa vähän	Kuvaa kohtalaisesti	kuvaa paljon	kuvaa täysin
Kyllä	1	7	10	17	20
Ei	0	6	4	4	5

Tulosten perusteella joukkueurheilutaustalla näyttäisi olevan jonkinlaista merkitystä ystävyysuhteiden määrään luokanopettajaopiskelijoiden välillä. Taustan omaavista opiskelijoista selkeä enemmistö koki heillä olevan vähintään kymmenen ystävyysuhtetta, kun taas opiskelijoiden, joilla ei ollut joukkueurheilutaustaa, enemmistö ajatteli ystävyysuhteita olevan alle yhdeksän. Keskiarvoissa sama on myös nähtävissä, sillä joukkueurheilutaustan omaavien keskiarvo oli suurempi ($ka = 3,87$) kuin opiskelijoilla ilman joukkueurheilutaustaa ($ka = 3,42$). Molemmat ryhmät arvioivat ystävyysuhteidensa määrän Likert-asteikon yläpäähän.

Ystävyysuhteiden laatua tutkittaessa ei tuloksien perusteella ollut vaikutusta onko vastaajalla joukkueurheilutaustaa vai ei. Vastaajat ilman joukkueurheilutaustaa arvioivat laadun suuremmaksi ($ka = 4,32$) kuin joukkueurheilutaustan omaavat ($ka = 4,13$). Tulosten perusteella molemmat ryhmät arvioivat ystävyysuhteidensa laadun erittäin hyväksi.

5 Pohdinta

5.1 Yhteenveto

Yleisesti tutkimuksemme tulokset herättivät monenlaisia ajatuksia. Tutkimuksen hypoteesissa oletimme joukkueurheilutaustalla olevan myönteinen yhteys luokanopettajaopiskelijan sosiaalisiin suhteisiin. Hypoteesimme osoittautui kuitenkin vääräksi, sillä tilastollista merkitsevyyttä yhteydelle ei löytynyt. Myös keskiarvollisesti tarkasteltuna olivat sekä joukkueurheilijoiden että ei-urheilijoiden vastaukset hyvin samankaltaisia lähes jokaisessa kyselyn vaiheessa. Nekin pienet keskiarvolliset erot, joita havaitsimme, olivat pääosin juuri hypoteesimme vastaisia eli ne puolsivat juuri sitä, että ei-urheilijoilla olisi parempia sosiaalisia taitoja ja suhteita.

Yhteenvetona tutkimuksemme tulokset eivät tuottaneet tilastollista merkitsevyyttä. Keskiarvollisesti tarkasteltuna erot tutkittavien ryhmien välillä olivat myös hyvin pieniä, jos niitä oli. Syitä tälle pohtiessamme yksi asia nousi ylitse muiden. Kuten aineistostammekin selviää, luokanopettajaopiskelijat mieltävät itsensä taustasta riippumatta sosiaalisesti taitaviksi. Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että heillä on hyvät sosiaaliset valmiudet sekä laadukkaita ystävyyssuhteita. Näitä tekijöitä voi selittää esimerkiksi se, että luokanopettajatutkinnon opinnot ovat luonteeltaan sosiaalisia. Opinnoissa on paljon läsnäolopakollista ryhmäopetusta, joissa opiskelija on väkisininkin tekemisissä muiden ihmisten kanssa. Näin ollen voidaan ajatella opintoihin hakeutuvan sellaisia ihmisiä, jotka osaavat toimia muiden ihmisten kanssa ja oletettavasti pitävät siitä. Vaikka henkilö ei ennen opintojaan olisikaan ollut sosiaalisesti taitava, voi opinnoilla niiden luonteen takia olla positiivinen vaikutus yksilön sosiaalisiin taitoihin ja suhteisiin. Tätä väitettä myös puoltavat vastaukset lomakkeemme väittämään ”Olen luonut opiskeluiden aikana uusia ystävyyssuhteita”, johon suurimman osan vastaukset sijoittuivat Likert-asteikon vaihtoehtoihin 4 ja 5, eli vastaajat kokivat väitteen kuvaavan heitä.

Koska kyselyssä vastaajat pääsevät itse arvioimaan itseään, voidaan kyselyn tulokset kyseenalaistaa. Kaikki arvioivat itseään hieman eri tavalla, ja eri käsitteet tarkoittavat eri vastaajille eri asioita. Ihmiset ovat taipuvaisia arvioimaan omat sosiaaliset suhteensa ja taitonsa laadukkaiksi, ainakin tämän tutkielman perusteella. Ystävyyssuhteiden kohdalla on havaittavissa samaa. Lähes kaikki vastaajista arvioivat sekä ystävyyssuhteidensa määrän että laadun asteikon yläpäähän. Kyseisen tutkimuksen voisi siis pohtia teetettävän erilaisia tutkimusmenetelmiä tai erilaisia kysymyksiä käyttämällä, jotta voitaisiin varmistua kyselyn vastausten tarkoittavan jokaisen vastaajan kohdalla samoja asioita.

Joukkueurheilu osoittautui käsitteeksi, joka jakoi kyselyyn vastanneiden tulkintoja. Osa vastaajista oli vastannut ei kysymykseen ”Onko sinulla joukkueurheilutaustaa?”, mutta oli avoimessa kysymyksessä kertonut omasta urheilutaustastaan. Avoimen kysymyksen vastauksissa esiintyneitä lajeja tämän ryhmän kohdalla olivat esimerkiksi suunnistus, hiihto, tanssi ja juoksu. Näitä lajeja ei yleisesti mielletä

joukkueurheiluksi, mutta monesti lajin harrastaminen tapahtuu jonkinlaisessa ryhmässä. Erityisesti lasten ja nuorten kohdalla yksilölajeiksi mielletävät liikuntaharrastukset tapahtuvat usein joukkueurheilusta tutussa ympäristössä ja sisältävät siihen liittyviä toimintatapoja. On siis todennäköistä, että jokaisella vastaajalla on ollut hieman erilainen käsitys termistä *joukkueurheilu*. Näin ollen voidaan siis myös ajatella, että mahdollisille joukkueurheilun vaikutuksille, joilla on yhteys sosiaalisiin suhteisiin, on altistunut myös yksilöurheilijoiksi itsensä mieltäneet opiskelijat.

Kuten joukkueurheilukäsitteen kanssa, myös termin *ystävyyssuhde* kohdalla on varmasti ollut erilaisia käsityksiä. Jokainen ihminen määrittää itse, mitkä sosiaaliset suhteet hän kokee ystävyysuhteiksi. Ystävyysuhteiden määrä ja laatu ovat siis täysin subjektiivisia. Kuten tuloksissa huomattiin, joukkueurheilutaustan omaavat luokanopettajaopiskelijat kokivat heillä olevan enemmän ystävyysuhteita, kuin opiskelijat ilman joukkueurheilutaustaa. Yksi osasyy tälle voisi olla joukkueurheilijoiden oleminen joukkueympäristössä läpi lapsuuden ja nuoruuden. Vastaaja voi ajatella jokaisen joukkueen jäsenen olevan hänen ystävänsä, jolloin ystävyysuhteiden määrä kasvaa.

Kyselylomakkeen avanneita sekä sen aloittaneita opiskelijoita oli selvästi enemmän kuin siihen lopulta vastanneita. Lomakkeen ensimmäisellä sivulla kysytään heti joukkueurheilutaustasta. Osa kyselyn avanneista ja vastaamisen aloittaneista opiskelijoista on saattanut siis kokea, ettei kysely ole heitä varten, mikäli heillä ei ole joukkueurheilutaustaa. Tätä pohdintaa tukee kyselystä saamamme suullinen palaute, jossa on esiintynyt uskomus, ettei kyselyyn voisi vastata ilman joukkueurheilutaustaa. Toinen tekijä on lomakekyselymme pituus, koska vastaamiseen ei vaadittu pitkää aikaa. Voidaan siis olettaa, että mahdollisia vastaajia ei ole pudonnut pois sen takia, että he olisivat kokeneet vastaamisen liian aikaa vieväksi. Lomakkeen mukana lähetetty saateteksti olisi varmasti myös voinut olla selkeämpi. Saatetekstin myötä kaikille opiskelijoille ei varmasti ole auennut se, että tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia myös niitä opiskelijoita, joilla joukkueurheilutaustaa ei ollut. Myös opiskelijan oma orientaatio kyseistä aihetta kohtaan on voinut vaikuttaa kyselyyn vastaamiseen. Joukkueurheilutaustaa omaavat opiskelijat voivat yksinkertaisesti kokea vastaamisen kyselyyn mielekkäämpänä, koska aihe koskee heitä. Tähän olisi voitu myös vaikuttaa selkeyttämällä saatetekstiä niin, että myös ei-urheilijat olisivat kokeneet aiheen mielekkäämmäksi.

5.2 Hyödyntämismahdollisuudet

5.2.1 Tutkimuksen hyödyntäminen

Alun perin tutkimuksen tarkoituksena oli tutkimuksen tuloksia hyödyntämällä tuottaa tietoa esimerkiksi eri seuroille ja kouluyhteisöille joukkueurheilun vaikutuksista sosiaalisiin suhteisiin. Jos tutkimuksessa olisi esimerkiksi havaittu merkittävää eroa hypoteesin mukaan tutkittavien ryhmien välillä, olisi kyseistä tietoa voitu hyödyntää esimerkiksi koulussa ohjaamalla nuoria harrastusten pariin

tekemällä urheiluseurojen kanssa yhteistyötä. Yhteistyön avulla voitaisiin ohjata joukkueyhteisöjen piiriin myös niitä nuoria, joille sitä ei muuten tarjottaisi. Näin ollen he olisivat päässeet hyötymään joukkueurheilun tuottamista hyvistä vaikutuksista. Tutkimus ei kuitenkaan tuottanut tilastollisesti merkitseviä tuloksia, jonka takia olisi mielekästä teettää tutkimus jollekin muullekin ryhmälle ja tutkia, olisiko tutkimus eri ympäristössä mahdollisesti hypoteesin mukainen.

Tutkimuksen aineistosta voidaan huomata, että joukkueurheilijoilla on heidän oman arviointinsa mukaan paljon ystäviä. Tätä tietoa puolestaan voidaan hyödyntää esimerkiksi ohjaamalla nuoria, joilla ei ole paljoa ystäviä, joukkueurheilun pariin. Ystävien määrä voisikin tuottaa tilastollista merkitsevyyttä, jos tutkimuksen kohteena eivät olisi luokanopettajaopiskelijat tai opiskelijat ylipäätään.

Tutkimusten tuloksissa voidaan huomata hyvien sosiaalisten taitojen korreloivan ystävyysuhteiden määrän kanssa. Vaikka tutkimuksessa vertailtavien ryhmien välille ei syntynyt tilastollisia eroja, voidaan tätä tietoa kuitenkin hyödyntää olettamalla hyvien sosiaalisten suhteiden vaikuttavan positiivisesti ystävyysuhteiden määrään ja laatuun. Ystävyysuhteet ja sosiaaliset suhteet ylipäätään vaikuttavat positiivisesti yksilön hyvinvointiin (Puustinen, 2020), jonka takia sosiaalisten taitojen oppimista ei voida korostaa liikaa. Esimerkiksi koulut voivat hyötyä tästä tiedosta kehittämällä koulun arjessa entistä enemmän toimintaa, joka kehittää oppilaiden sosiaalisia taitoja.

5.2.2 Jatkotutkimusmahdollisuudet

Jatkotutkimusmahdollisuuksia pohtiessamme esiin nousi esimerkiksi kysymys siitä, kuinka sosioekonominen tausta vaikuttaa joukkueympäristön sosiaaliseen kanssakäymiseen. Urheilu mielletään yleensä rajoja rikkovaksi, sillä urheilukentällä ei pysty suoraan näkemään sosioekonomista taustaa, ja kaikki ovat joukkueessa taustasta riippumatta samanarvoisia. Urheiluharrastus voi jo itsessään ehkäistä eriarvoistumista, esimerkiksi terveyden kautta (Itkonen, 2021, luku 3 Liikkumisen sosiologia muutoksen jäljillä). Jotkin joukkuelajit kuitenkin yleisesti mielletään parempiosaisten lajeiksi, esimerkkinä tästä voisivat olla jääkiekko ja taitoluistelu. Nämä lajit vaativat esimerkiksi varusteiden osalta suuria taloudellisia panostuksia, ja myös joukkueiden kausimaksut ovat jäävuorojen myötä suuret. Erilaisia sosioekonomisia taustoja esiintyy kuitenkin näidenkin lajien joukkueissa, jolloin olisi hedelmällistä tutkia myös lajien sisäisten taustaerojen yhteyksiä yksilöiden sosiaalisiin suhteisiin. Suuret erot maksujen suuruuden välillä voivat näin laittaa lajit eriarvoiseen asemaan. Tutkimusta voisi siis laajentaa esimerkiksi tutkimalla erilaisen sosioekonomisen taustan omaavien yksilöiden sosiaalisia suhteita joukkueurheilun kontekstissa.

Kuten aiemmin todettua, olisi tutkimus mielekästä teettää erilaisessa ympäristössä, esimerkiksi toisen alan opiskelijoille tai kokonaan muulle ryhmälle. Tutkimus voisi näin tuottaa erilaisia tuloksia ja mahdollisesti tilastollista merkitsevyyttä, joka puoltaisi tutkimuksen hypoteesia. Tutkimuksessa

voitaisiin verrata tuloksia juuri luokanopettajaopiskelijoihin, joiden sosiaaliset taidot ovat oletettavasti hyviä. Tutkimuksen pohjaa voisi sinällään hyödyntää jatkotutkimuksissa muokkaamalla menetelmäosiota niin, että esimerkiksi joukkueurheilutaustattomat tavoitetaan paremmin. Luokanopettajaopiskelijoiden keskuudessa on myös aineistomme mukaan paljon joukkueurheilijoita, joten olisi mielenkiintoista nähdä kyseiset määrät eri alojen välillä. Näin ollen tutkimuksen teettäminen toisessa ympäristössä voisi tuoda esiin paremmin joukkueurheilun yhteyttä sosiaalisiin suhteisiin.

Lähteet

- Baumeister, R. F., & Leary, M. R. (1995). The need to belong: Desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. 497–529.
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In: Richardson, J., *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. Westport, CT: Greenwood: 241–258
- Carron, B., Eys, M. Laurier, W., Feltz, D. Harwood, C., Kleinert, J., Ohlert, J., Seiler, R., Sulprizio, M. (2012). Group Dynamics in Sports: An Overview and Recommendations on Diagnostic and Intervention. *The Sport Psychologist*, 26, 412–434.
- Dolan, P., Peasgood, T., & White, M. (2008). Do We Really Know What Makes Us Happy? A Review of the Economic Literature on the Factors Associated with Subjective Well-Being. 95.
- Fadjukoff, P., Kainulainen, S., Pirhonen, J., Saaranen, T., Valokivi, H., & Vauhkonen, A. (2022). Sosiaalinen hyvinvointi turvaa terveyttä. *Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti*, 59(3). <https://doi.org/10.23990/sa.111453>
- Itkonen, H. (2021). *Liikkumisen sosiologia*. Tampere: Vastapaino.
- Laker, A. (2001). *Sociology of Sport and Physical Education: An Introduction* (1st ed.). Oxford: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203194119>
- Lopes, P. N., Salovey, P., & Straus, R. (2003). Emotional intelligence, personality, and the perceived quality of social relationships. *Personality and Individual Differences*, 35(3), 641–658. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(02\)00242-8](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(02)00242-8)
- Maslow, A. H. (1943) *A Theory of Human Motivation*.
- Mayer, J. D., Caruso, D. R., & Salovey, P. (1999). Emotional intelligence meets traditional standards for an intelligence. *Intelligence*, 27, 267–298.

- Mäkinen, L. (2021). Äidin ja sikiön välisen kiintymyssuhteen kehittyminen äitiysneuvola-aikana. Turun yliopisto. Lääketieteellinen tiedekunta. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021052631819>
- Ojanen, M. (2000). Millainen osa liikunnalla on psyykkisessä hyvinvoinnissa. Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 124.
- Puustinen, M. (2020). Sosiaaliset suhteet edistävät aivojen ja mielen terveyttä. Psykologilehti. Viitattu 11.4.2024. Saatavilla <https://psykologilehti.fi/sosiaaliset-suhteet-edistavat-aivojen-ja-mielen-terveytta/>
- Richards, G., de Brito, M., & Wilks, L. (2013). Exploring the Social Impacts of Events (1st ed.)
- Saaranen-Kauppinen, A., Rovio, E., Wallin A., Eskola, J. (2011). Sosiaaliset suhteet ja liikunta-aktiivisuus.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK). (2023). Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja: Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa.
- Tähtinen, J., Laakkonen, E., Broberg, M., & Tähtinen, R. (2020). Tilastollisen aineiston käsittelyn ja tulkinnan perusteita (2. uudistettu painos.). Turku: Turun yliopiston kasvatustieteiden laitos.
- WHO. (2022). Mental health. Verkkosivu. Viitattu 8.4.2024. Saatavilla <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Luokanopettajaopiskelijoiden joukkueurheilutaustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Olemme kaksi luokanopettajaopiskelijaa Turun yliopistosta ja teemme kandidaatintutkielmaa aiheesta: Luokanopettajaopiskelijoiden joukkueurheilutaustan yhteys sosiaalisiin suhteisiin.

Tutkimuksemme aineisto kerätään Webropol-lomakkeella, johon toivommekin saavamme teiltä vastauksia! Kysely jakautuu kolmeen osioon seuraavasti: 1) Tausta 2) Sosiaaliset taidot 3) Ystävyyssuhteet. Osiot sisältävät pakollisia monivalintakysymyksiä sekä muutaman avoimen kysymyksen. Kyselyyn vastaaminen vie aikaasi vain noin 5 minuuttia!

Kyselyyn voivat vastata kaikki Turun yliopiston luokanopettajaopiskelijat vuosikurssista tai taustasta riippumatta. Tarpeeksi kattavan aineiston saadaksemme kaipaamme paljon vastauksia. Toivomme siis, että kiireisistä ja opiskeluntäyteisistä päivistänne liikenisi edes hetki meidän nopean kyselymme täyttämiseksi! Suurkiitos jo etukäteen kaikille kyselyyn vastanneille!

Tietosuojailmoitus:

<https://seafile.utu.fi/f/1f2611c6da8f43a49e7a/?dl=1>

Tausta

1. Ikä *

- 18-20
 21-23
 24-26
 27-29
 30 tai enemmän

2. Onko sinulla joukkueurheilutaustaa? *

- Kyllä
 Ei

3. (Jos kyllä) Kuinka paljon joukkueurheilutaustaa sinulla on?

- 0-3 vuotta
 3-6 vuotta
 6-9 vuotta
 9-12 vuotta
 12 tai enemmän vuosia

4. Kerro urheilutaustasi ja lajisi. Kuinka aktiivisesti ja millä tasolla olet urheillut?

---

5. Oletko edelleen aktiivinen joukkueurheilija?

- Kyllä
 Ei

Sosiaaliset taidot

Valitse vaihtoehto joka kuvaa sinua parhaiten

6. Sosiaaliset taitoni ovat hyvät *

- Ei kuvaa lainkaan
 Kuvaa vähän
 Kuvaa kohtalaisesti
 Kuvaa paljon
 Kuvaa täysin

7. Minun on helppo tutustua uusiin ihmisiin. *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin

8. Minun on helppo luoda ystävyssuhteita. *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin

9. Sosiaaliset tilanteet jännittävät minua *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin

Ystävyssuhteet

Valitse vaihtoehto joka kuvaa sinua parhaiten

10. Montako ystävyssuhdetta koet, että sinulla on? *

- Alle 3
- Alle 6
- Alle 9
- Alle 12
- 15 tai enemmän

11. Ystävyysuhteeni ovat laadukkaita *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin

12. Aikuisiällä luomani ystävyysuhteeni ovat yhtä laadukkaita kuin nuorempana luomani ystävyysuhteet. *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin

13. Olen luonut opiskeluiden aikana uusia ystävyysuhteita. *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin

14. Olen tyytyväinen ystävyysuhteisiin tällä hetkellä. *

- Ei kuvaa lainkaan
- Kuvaa vähän
- Kuvaa kohtalaisesti
- Kuvaa paljon
- Kuvaa täysin